

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

Migrant în România Seminar local Timișoara 28 octombrie 2010

Seminarul local de la Timișoara s-a desfășurat în cadrul proiectului **Migrant în România**, www.migrant.ro, implementat de Institutul Intercultural Timișoara, în parteneriat cu Organizația Femeilor Refugiate în România în perioada mai 2010 – iunie 2011. Proiectul este finanțat prin Fondul European pentru Integrarea Resortisanților Țărilor Terțe.

Principalele teme de discuție au fost:

1. Serviciile de informare și sprijin pentru străinii din afara spațiului comunitar care migrează în România;
2. Accesul migranților pe piața muncii;
3. Fenomenul migrației în Spania și Franța;
4. Celebrarea Zilei Internaționale a Toleranței (16 noiembrie) la Timișoara.

1. Serviciile de informare și sprijin pentru străinii din afara spațiului comunitar care migrează în România

Începând de anul acesta funcționează în Timișoara două centre de informare și consultare pentru cetățenii străini din afara UE, unul pentru refugiați și unul pentru migranți.

Centrul de consultare și informare pentru resortisanții țărilor terțe se va deschide oficial la 1 noiembrie 2010, în cadrul unui proiect coordonat de Organizația Internațională pentru Migrație. O serie de 15 centre se înființează la nivel național pentru a oferi servicii de consiliere și informare pentru migranți. Funcționarea centrului presupune colaborarea cu diferite tipuri de instituții, dintre care unele sunt prezente la seminarul de astăzi.

Este foarte importantă informarea potențialilor beneficiari de existența acestui centru, deoarece, în unele cazuri, aceștia nu știu că pot să beneficieze de astfel de servicii sau să participe la seminarii să își spună părerea. În cazul unor comunități nu există reprezentanți

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

care să poată participa la dialog într-un astfel de context, au început să se contureze tendințe ale unor persoane care nu doresc să se afirme public sau au o viață comunitară separată. Este important să contribuim cu toții la integrarea migranților, pentru stimularea cetățeniei active și pentru a nu încuraja situațiile de separatism.

Centrul de consultare este un proiect pilot, care se dorește a fi o punte între cetățenii străini și instituții, urmărind, de asemenea, realizarea unei analize la nivel legislativ, pentru că există multe probleme pe care nimeni nu și le asumă.

IIT poate pune la dispoziție toată baza de date cu informații despre persoane care au participat la seminarii și la cursuri și care pot transmite mai departe membrilor comunităților lor aceste informații și poate promova Centrul pe www.migrant.ro și în revista *Migrant în România*.

Centrul Regional de Cazare și Proceduri de Azil a lansat invitația pentru reprezentanții Centrului de consultare de a face o vizită pentru a stabili o modalitate de colaborare.

Centrul de Informare pentru refugiați deschis în cadrul unui proiect realizat de Organizația AUR – își propune să sprijine refugiații pentru integrarea în societate, cu accent pe următoarele dimensiuni:

- facilitarea accesului pe piața forței de muncă
- recunoașterea aptitudinilor și competențelor pentru care refugiații nu au diplome sau certificate
- subvenționarea unei părți din chirie pentru spațiile în care locuiesc persoanele refugiate
- îndrumare în întocmirea documentațiilor necesare (de ex. fișă medicală)
- consiliere și informare pentru integrarea în societate.

2. Accesul migranților pe piața muncii

Reprezentanții Oficiului Român pentru Imigrări (ORI) au adus în discuție faptul că există o masivă intrare de cetățeni străini care solicită azil în România. Pentru a primi azil, trebuie să dovedească statutul lor prin documente, iar instanța stabilește, conform procedurilor legale, dacă vor primi sau nu azil. Sunt multe persoane care renunță la azil și pleacă din centru pentru a încerca să ajungă într-un alt stat UE și pentru că nu reușesc, se întorc la centru. Solicitanții de azil primesc din partea centrului cazare gratuită, sunt liberi între orele 8.00-22.00, dar resursele sunt reduse.

Majoritatea au probleme de a se integra cultural pentru să sunt singuri și de fapt, doresc să ajungă în alte țări din Europa de Vest. După un an de la primirea documentelor pot merge în

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

UE, dar dacă pleacă înainte și abandonează această procedură le va fi destul de greu să se reîntorcă.

Solicitanții de azil au acces pe piața muncii după un an, dacă procedura nu s-a finalizat. Cei care au obținut o formă de protecție au acces imediat pe piața muncii. Majoritatea angajatorilor nu știu acest lucru.

Există o strânsă colaborare între ORI și Agenția de șomaj, însă reprezentanții acestor instituții consideră că o problemă legată de accesul migranților pe piața muncii este reprezentată de faptul că aceștia nu cunosc limba română și nu au calificări care să le permită accesul pe piața muncii, lucrând în special ca muncitori necalificați.

Statisticile ORI din 2009 arată că în județul Timiș au fost soluționate 136 autorizații de muncă și respinse 22, pentru 65 de lucrători permanenți, 25 sezonieri, 14 sportivi, 8 detașați la muncă în România și 2 studenți. Țările de proveniență a acestor persoane sunt: China (30), Macedonia (27), Serbia (21), Pakistan (18), Turcia (9), Moldova (8), Angola, (3), Armenia (3), India (3), Iordania (3), Brazilia (3), Bosnia și Herțegovina (3), Altele (5).

Centrul Cultural Româno-Arab a adus în discuție cazul unui cetățean egiptean care este lector și a venit în țară cu titlul de voluntar, pentru a preda limba arabă la Universitate. În încercarea de a-l sprijini în obținerea unui loc de muncă, a întâmpinat greutăți și un mare blocaj între ORI și ITM, deoarece nu există o corelare între aceste două instituții. Au fost făcute demersurile pentru a fi angajat la Centrul Cultural Româno-Arab și, printr-un protocol de colaborare, să poată preda la Universitate. Este o oportunitate de a ridica cultura arabă la nivel academic, Centrul Cultural Româno-Arab solicitând sprijinul instituțiilor abilitate pentru a cunoaște procedurile care trebuie realizate pentru împlinirea acestui deziderat.

Reprezentanții ORI au precizat că în momentul în care unei persoane i se comunică faptul că are dreptul la CNP, are automat și dreptul la muncă. ORI eliberează adeverința și apoi poate merge la forțele de muncă. Este important ca persoanele care pleacă din Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil să lase date de contact pentru a li se comunica CNP. S-a semnalat și faptul că există unele persoane care au de returnat bani statului român și de aceea nu se mai întorc la Centru.

Problema ridicată se regăsește sub diferite forme și în alte orașe din țară. Persoanele care au venit în România cu un tip de viză, deși îndeplinesc toate condițiile de muncă, trebuie să plece din țară și se întorcă pentru a putea intra cu un alt tip de viză. Sunt cazuri de femei, de exemplu, care nu au dreptul să își ia copiii și trebuie să plece, fără a ști dacă mai pot să se întorcă, ori cazuri în care nu pot pleca în țara lor pentru că este război.

În ceea ce privește studenții basarabeni, aceștia au dreptul să lucreze cu jumătate de normă, însă procedura pare așa de complicată pentru cei care doresc să îi angajeze, încât preferă să lucreze la negru. Este complicat de făcut dosarul și este greu să demonstrezi că nu găsești pe cineva în România care să ocupe postul respectiv. Cel mai adesea, cei care au nevoie de

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

traducere din limba rusă solicită studenți basarabeni, dar, de cele mai multe ori, aceștia lucrează ca muncitori necalificați.

Vă rugăm să transmiteți tuturor celor care ne-ar putea da informații despre accesul pe piața muncii. Începând de săptămâna viitoare se vor găsi pe www.migrant.ro chestionare cu privire la accesul străinilor pe piața muncii. IIT a început realizarea unor focus group-uri pentru a afla care sunt problemele cu care se confruntă migrații pe piața muncii. Una dintre ele este legată de munca la negru. Legislația actuală face dificilă angajarea cu carte de muncă, determinând angajatorii și angajații să lucreze la negru. În aceste condiții, toată lumea are de pierdut și este necesar un demers de schimbare legislativă.

3. Fenomenul migrației în Spania și Franța

Două organizații care desfășoară activități pentru integrarea migranților în Spania și respectiv în Franța, au fost prezente la seminar și au împărtășit experiența lor.

Organizația Cepel Cehel din Albul, Spania (<http://cepercehel.blogspot.com/>) este un centru de educație permanentă pentru adulți, care lucrează cu migranți din 1989. Primii ani au fost foarte dificili, până în 1994-1995. La început, obiectivul era de a-i învăța pe migranți limba spaniolă, dar cu trecerea timpului au înțeles că migrații au și alte nevoi. De exemplu, erau persoane care nu aveau documentele în regulă, dar voiau să obțină permis de conducere. Ei doreau, așadar, să învețe spaniolă pentru a putea obține permisul de conducere.

Organizația continuă cu predarea limbii spaniole, acesta fiind un drum spre altceva mai bun. Reprezentanții acesteia au afirmat că își doresc ca migrații să vina 1-2 ani la centrul lor și apoi să treacă la un alt nivel, să obțină o diplomă sau să îi învețe lucruri de bază pentru a putea colabora cu alte instituții și să aibă pregătire profesională.

Datorită faptului că trăiesc într-un oraș mai mic, consideră că este, probabil, mai ușor ca instituțiile existente să lucreze împreună într-o formă coordonată. Sunt conștienți de faptul că nu depinde doar de ei, ci că trebuie să colaboreze și cu alte instituții, să lucreze și cu migrații, dar și cu localnicii.

În ultima perioadă s-au implicat și în partea socială și educațională, pentru elaborarea de materiale pentru învățarea limbii spaniole, iar din 2004-2005 au început să colaboreze cu alte instituții, la nivel european.

Asociația Transcultures din Marsilia, Franța (<http://asso.transcultures.free.fr/>) este o asociație mai mică decât cea din Albul, care lucrează cu voluntari. Activitatea principală: cursuri de limba franceză. Participarea la cursuri este voluntară, asociația insistând foarte mult

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

pe acest aspect, încercând adaptarea cursurilor la nevoile specifice ale fiecărui individ. Cursurile sunt oferite pentru diferite niveluri de alfabetizare și pentru a se potrivi cu mai multe orare, pentru adulți sau tineri peste 16 ani. Din 1996, de când funcționează, a avut cursanți de peste 100 naționalități diferite. Profilul persoanelor care vin la cursuri este foarte divers ca statut administrativ sau statut de rezidență.

Asociația nu este integrată în sistemul de finanțare a autorităților locale, deoarece consideră că ceea ce trebuie să primeze este dorința de a învăța, de a participa cursuri. Colaborează cu asociații care se ocupă de cetățenii străini, în special solicitanții de azil și au convenții cu firme private sau administrația publică, în funcție de caz. Au o serie de asociații partenere, inclusiv sindicate sau organizații care militează pentru drepturile străinilor. Prin activitățile lor încearcă să aducă un echilibru pentru cei care au un nivel economic mai dificil și nu pot avea acces la altfel de cursuri. Au fost membri activi în mai multe grupuri de organizații care au militat pentru schimbarea legislației în Franța cu privire la drepturile de muncă ale străinilor.

În Franța, statul plătește alocații pentru o serie de asociații care se ocupă de solicitanții de azil, alocații care sunt completate și de o sumă provenită de la autoritățile locale. Din aceste alocații, o parte este consacrată cursurilor pentru persoanele respective. Există inițial susținere mai mare pentru cei care sunt la începutul procesului iar în momentul în care primesc decizia de ședere primesc mai puțin bani. Și mai grav este atunci când statutul nu este acordat, când nu primesc o decizie pozitivă.

4. Celebrarea Zilei Internaționale a Toleranței (16 noiembrie) la Timișoara

Anul trecut s-a propus să existe o zi simbolică în care să se realizeze simultan în țară activități de ziua pe care ONU o numește „a toleranței”, iar grupurile de lucru pentru integrarea migranților au hotărât să o numească „a toleranței și integrării”. Scopul acestor activități este de a:

- Sensibiliza societatea cu privire la situația migranților
- Stabili un contact direct și cât mai eficient cu cetățenii străini (în special cu cei pentru care poate e mai greu să vină la primărie, folosind un cadru mai puțin formal de comunicare).

Camelia Nițu, reprezentanta UNHCR a prezentat Centrul de Tranzit în regim de urgență din Timișoara, ca o poveste de succes, ca un model de toleranță, specifică acestei zone, acesta fiind și unul dintre

motivele pentru care s-a decis realizarea centrului în Timișoara, unde există și o comunitate academică prestigioasă, o deschidere spre Europa și un aeroport internațional. Centrul a fost creat în baza unui acord internațional între Organizația Internațională pentru Migrație, Guvernul României și UNHCR.

Uniunea Europeană

Ministerul Administrației și
Internelor

Oficiul Român pentru
Imigrări

Ministerul Administrației și
Internelor

Direcția Schengen

- Se realizează evacuarea din zone de maximă urgență pentru: tranzitarea refugiaților, solicitanții de azil, apatrizii, persoanele repatriate voluntar și persoanele deplasate intern.
- Există un număr limitat, de 200 de persoane care pot fi evacuate în orice moment din zone de urgență.
- Până în prezent au fost evacuate 622 persoane, dintre care 579 au fost relocalate.
- Centrul lucrează cu doi parteneri, unul local - Generație Tânără și unul internațional - Salvați Copiii.
- Persoanele din Centrul de Tranzit rămân pe teritoriul României maxim 6 luni, iar UNHCR facilitează relocalarea către alte state.

A fost adusă în discuție, de către reprezentanții comunității musulmane, o situație nefericită, legată de faptul că nu există în zona Timișoarei un cimitir pentru musulmani. Aceasta este o problemă despre care se vorbește de mai mulți ani, pentru care au fost începute diferite demersuri de soluționare, însă întotdeauna au existat blocaje. De această dată, propunerea a fost de a încerca să găsim împreună cât mai multe argumente pentru a convinge autoritățile să nu mai ocolească această problemă. Centrul Cultural Româno-Arab s-a oferit să facă o estimare mai precisă a numărului celor care fac parte din comunitatea musulmană din Timișoara. Există atât cetățeni români, care aparțin unor minorități naționale, cât și migranți, pentru care este necesară realizarea unui cimitir conform religiei lor.

În vederea celebrării Zilei Toleranței și Integrării, o mare parte dintre participanți au fost deschiși pentru a se implica și s-a propus deschiderea unui subiect pentru forumul migrant.ro pentru a se face propuneri de activități, urmând ca la sfârșitul săptămânii viitoare să se realizeze o nouă întâlnire între cei implicați în realizarea acestor activități.

Adresa pentru forumul deschis pe subiectul **Ziua Internațională a Toleranței și Integrării la Timișoara**: <http://www.migrant.ro/forum/index.php?topic=81.0>

Apariții media:

<http://www.timpolis.ro/articol-migrant-in-romania-un-statut-dezbatut-la-timisoara-19276.html>